ANY. IX. PALAMÓS, ABRIL DE 1922. NÚM. 101

Llibres de Baptismes de la Parròquia de Santa Maria del Mar

(Acabament)

Troben-se partides de benediccions de vaixells que és interessant transcriure:

1708.—9 Agost. Amb els quatre preveres residents comprès el senyor Rector, fou beneïda la barca del patró Antoni Olivós de la present vila amb el rite ordinari i fou a dita barca invocat el gloriós St. Antoni de Pàdua per patró d'aquella, la imatge del qual sant està en la popa de la mateixa barca.

1780.—Beneït amb solemne benedicció, conforme al ritual del Bisbat de Girona, un llagut nou de pescar, propi del patró Francesc Llopis. Beneït en l'arenal, al davant de la casa d'En Feliu Sureda, pescador.

1782.— 21 Maig.—El Rector i R. Comunitat de Prèveres d'esta parroquial església junts érem a les hores 8, i anàrem, a petició de l'infrascrit capità a beneir amb professó solemne, es a dir amb les tres capes, bordons, Creu Major, dos Acòlits, Vera Creu, Bandera de Sant Telm, cantant la lletania major, vestint els restants cinc prèveres comunitaris hàbits chorals, a beneir amb solemne benedicció un Pinco posat en terra, sota la casa del Sr. Ros, Notari, que estava aleshores per avarar-se, el qual Pinco la ciutat de Mataró havia comprat a la Companyia dels senyors interessats al cos de l'Alfèreç D. Martí Badia i Caner, i el capità que avui és de dit Pinco s'ano-

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

mena Fèlix Castellà i Coll, natural de la ciutat de Mataró. La Puríssima Concepció és la Patrona i Protectora del Pinco. En el mateix Pinco el senyor Capità donà refresc on foren convidats molts senyors i senyores, i també la R. C. de Prèveres. El senyor Capità donà d'almoina a la R. Comunitat de Prèveres i Rector per la dita funció de Benedicció set lliures i 19 sous i quatre diners.

1782. —Benedicció de la barca d'En Joan Vidal i Matas, en l'arena, en en el lloc dit *La Barcassa*, que és sota les botigues d'En Josep Sureda.

1785.— 26 Juny.—Benedicció a l'arena, en el lloc de la mestrança, d'un Llandro del Patró Jaume Taulina.

1785. —Benedicció d'un Bisquet fabricat per Pere Geli.

1786.— » de la Pollacra, Sant Josep, patronejada pel senyor Josep Bajandas i Vidal de Palamós.

1787.—Benedicció del Viscre Sant Josep; Patró, Vicens Llopis i Batlle. Hi havien vuit beneficiats i el Rector,

1787.—Benedicció de la Pollacra, Sant Josep. Patró, Josep Torrent i Bassó.

1788.—Benedicció de la Pollacra, Ntra. Sra. del Carme, fabricada per Pere Savalls i Perich de Palamós. Patró, Antoni Torrent.

1791.—Benedicció del Pinco Sant Antoni, del Patró Pau Mauri de Palamós.

1792.—Benedicció del Bergantí, Ntra. Sra. del Roser, fabricat per Agustí Muxó, Mestre d'Aixa de Palamós. Patró Jaume Mauri.

1792.—Benedicció del Bergantí de D. Pere Cadira.

1805.—Benedicció de la Pollacra Ntra. Sra. del Carme del Comerç de Lloret, que fou remuntada en esta vila. Patró, Joan Carreras. Se donà un bon refresc amb moltes gales i altres circumstàncies lluïdes.

1805.— 10 Maig. —Benedicció del Llagut Tonante, Patró, Josep Mauri de Palamós.

1805.— 3 Juny.—Benedicció del Llagut *Nuevo Activo*, construït a despeses dels tres germans Badia i del qual es Patró el tercer germà Antoni Badia.

1805.— 10 Octubre.—Benedicció de la Pollacra Santa Teresa, alies La Venturosa. Patró, Esteve Alsina de Palamós.

1817. —Benedicció de la Goleta catalana, nomenada Sant Sebastià construïda en la platja de la present vila. Patró, Marian Reig i Feliu de Palafrugell.

Una visita d'altes autoritats eclesiàstiques és consignada molt detalladament:

1797.— 15 d'Abril.—Fondejaren en la badia de Palamós dugues fragates del Rei en les que anaven, dirigits per comissió a Roma, l'Exm. Sr. Lorenzana, Cardenal Arquebisbe de Toledo, l'Exm. Arquebisbe de Sevilla i

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

l'Il·lm. Abat de Sant Ildefonso i Bisbe in partibus i confessor de la Reina Ntra. Sra., i esposa del Rei D. Carles IV. Estos senyors desembarcaren en est port per informar-se de la vila i país. El mateix dia 15, que en dit any era Dissabte Sant, desembarcà l'Arquebisbe de Sevilla i el Sr. Abat, visitaren l'Església Parroquial i Regular dels Agustins. El dit següent dia de Pasqua, dit Arquebisbe celebrà missa baixa en la Parròquia. Assistíren a l'ofici solemne i a les Completes del dissabte, se'ls oferí el lloc preeminent en el presbiteri, però el refusaren. En la tarda de la Pasqua desembarcà el Lorenzana, visità la Parròquia en l'hora de vespres, se quedà en ella assentat en l'estrado en el presbiteri que de repent se li preparà, oí les Completes de Sant Sebastià, resà el Sant Rosari i després feu una breu exhortació i concedí vàries indulgències. A sortida, l'acompanyaren a passeig, i, a la volta, visità l'església dels Agustins, immediatament la de l'Hospital, concedint indulgències, i s'encaminà al Port, havent-se despedit de tot el clero i demés sèquit que era gran i aquella mateixa nit, a punta de dia, se posaren a la vela. Tot lo que noto per trasladar a la posteritat la memòria d'estos personatges i la honor singular que tingué esta vila.

De la invasió dels francesos hi consta lo següent:

Des del 5 de Juliol fins el dia 9 del mes de Septembre en qual dia regressi de la mia expatriació quedà esta Parròquia sense Pàrroco a causa de la invasió de francesos o d'una divisió italiana que la ocupà a la força i, després de 3 hores de resistència feta per los veïns i demés paisans de la comarca, seguida el R. P. Salvador Forn, Religiós Agustí féu algunes funcions parroquials com a Pàrroco Militar Castrense, elegit pels mateixos francesos. Després, el dia 14 d'Agost, vingueren de Palafrugell dos Preveres Beneficiats, ço és, el R. Cici Garrigolas, organista i el R. Joan Casademont curat, i aquest fou Tinent de casa i practicà lo necessari segons les ocurrències, com és de veure més llargament en el llibre corrent d'òbits en la nota que se troba cinc fulls ans d'acabar-se dit llibre a que me remeto. «Carles Gironés» Rector.

La última nota que apareix en els llibres és la referent a la benedicció d'una campana:

« Als 18 de Desembre de 1814, obtinguda la llicencia de l'I. i M. R. Sr. D. Josep Pèrez de Tovia, Vicari General de la Sede Episcopal vacant, expedida als 8 d'Octubre de dit any i dirigida a mi, infrascrit Rector, fou beneïda solemnement la campana major renovada, per haver-se trencat uns 6 anys ha, tocant el toc d'honres pel difunt Campusí, Ministre de Rendes, important la sua renovació la suma de 246 lliures els treballs de ferrer i fuster. Dita benedicció fou feta amb assistència de la R. Comunitat, ço és, del R. Jacinto Simón, Pere Gaspar, Joan Casademont, Josep Marull, Lici Garrigolas, organista, tots beneficiats i residents i de mi infrasquit Rector, fou també convidat el R. Tomás Bas, beneficiat però no resident, amb ministres

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

capes i bordons, essent obrers en l'obra de l'Iglèsia el Dr. en Dret Josep Anton Pagès Gallart i de Valmanya, Josep Alavau, fuster, i Gaietà Oliver, Mestre d'aixa; Batlle, el Magnífic Joan Prats i el Regidor Ioan Camós. Foren padrins: el Sr. Dr. Josep Anton Vahí Barrull i Cadanet qui ha donat 50 lliures i la Sra. D.ª Antonia de Alvarez i Cadanet Vahí i Barrull qui ha donat 6 duros, posant noms a la dita campana: Maria, Josepa, Antònia, i acabada la benedicció la Padrina donà un magnific refresc als seguidors i seguidores i el Padrí al cap de vuit dies, dia de Sant Esteve, en què se celebrà festa particular amb motiu d'haver-se posat a pública veneració la relíquia del B. Josep Oriol i en què se celebrà un solemne ofici amb música i sermó predicat per mi baix escrit i a la tarda vespres i un rato de diversió a la Plaça i feu un convit per completar la festa. Tots els gastos d'estes funcions i lo que ha costat la campana ha eixit de la caritat dels devots. Carles Gironés Rector».

La nova ofrena

Obra XIV del poeta J. M. Lòpez-Picó. Del viatge del poeta a Itàlia ne porta aquest fruit de forma dantesca, continuadora d'originalitat, amb multiplicació de riques imatges i amb expresions d'una veritable perfecció.

Fragment. Del Cant IV

Aquest moment és el retorn millor,
que amb el meu cor la veu de fora ajusta
i els dubtes esvaeix i venç la por.

Només un home amb timidesa adusta
sabria respectar-me en l'abrigall
la soledat com una cosa augusta.

Només un home, i cerca amagatall;
i quan dic: — Pare! — com si ja em fes falta,
detura el pas que duia amunt i avall.

Pausa del foc que el flameteig exalta
del mot trobat que és el secret del món,
cantaire flama mestra i la més alta

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

que llengoteja el cor i del pregon
xucla l'arrel i, netejant la brosta,
en l'aire crema tot el mal que es fon.

—Pare!— I de fora estant diu la resposta:
—Convé el repòs després del cansament.—
I sembla que se'n va, però s'acosta.

Com, quan clareja, encara a l'occident,
en son desmai la nit es magnifica
i, entre un estel i un altre estel morent,

omple el buit del silenci una musica
i els càntics es combinen, i l'espai,
com un so nou, la llum acull més rica;

així el silenci harmònic és l'esplai,
entre les dues veus de la distància.
De quina banda llanguirà el desmai?

Del pensament recullo l'abundància
animant la parada de la mort.
Per què, si el pare m'ha vetllat amb ànsia,

ara no gosa entrar fent el cor fort?
Per què, si m'ha parlat, no vol que el vegi
i comparteixi amb ell el meu record?

El tendre mot que el meu retorn oregi
per què me'l regateja quan jo el vull?
I fa la veu, amb dringament d'or regi:

—La soledat cansada es diu orgull.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

L'Ateneu Empordanès

Una nova fita dins les tasques de l'Ateneu Empordanès, va constituir la fundació de la biblioteca que tingué lloc el dia 26 del Març passat.

Aquest nou pas en avant que suara acaben de donar nostres compatrícis és una bella fermança de que no ha pas minvat el foc de l'entusiasme que abrandava els fundadors de la meritíssima entitat i que paral·lelament a les Publicacions Empordà i als Jocs Florals—la vàlua i importància dels quals és arreu reconeguda—serà la Biblioteca una bella continuïtat d'una tasca profitosa.

El dia abans de la inauguració o sigui el 25, l'eminent crític En Salvador Albert, donà sobre En Ruyra i la seva obra una lluminosa conferència que, com totes les del diputat per La Bisbal, tingué, ultra delicadeses i subtilitats poètiques, pregonesa de pensar i una admirable compenetració amb el sentir i amb la psicol·logia de l'immortal autor de «Marines i Boscatges».

La fundació de la Biblioteca va ésser celebrada amb un àpat; entre els assistents recordem les famílies Pella, Fina, Pumarola, Soler, Cabarrocas, Gallart, Oliver, Vilanova, Sendra Camós Cabruja, Purcalles, Sala i En Bertrana.

Al final del dinar, En Ruyra llegí la sentida poesia «Enyors d'Empordà» que fou aplaudida i aclamada, En Gassol llegí el «Crist dels Vents»; després parlà En Massot en representació de l'Ajuntament de Barcelona, En Salvador Albert i N'Eussebi Fina, el qual com a President de la Biblioteca, es dirigí a tots els entusiastes i patriotes de nostra terra, recomanant-los que ajudin a que la Biblioteca, suara fundada, pugui veure engroixit el seu cabdal i que la seva vida sigui pròspera i activa, que, sens dubte, ho serà si tots col·laboren a les tasques empreses i fent que aquesta Biblioteca tingui, ultra altres valors i altres caires, el d'ésser especialment empordanesa, cosa molt factible si tothom correspon com deu.

Seguidament s'acordà nomenar fill predilecte de l'Empordà a l'il·lustre mestre En Joaquim Ruyra.

Festes com les de l'Ateneu, deixen un grat record i són un bell exemple.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Qüestions escolars

De dret al gra

Aprofitant l'avinentesa de trobar-se entre nosaltres En Josep Tauler i Servià, un dels fills predilectes de la nostra vila, es reuní ara fa pocs dies la Comissió «Pro Escoles», per estudiar l'estat actual de la qüestió. Com a consequència de les darreres eleccions municipals, per primera vegada hi intervingueren el nou Batlle popular N'Enric Marquès i els regidors En Conrad Barnès i En Francesc Torrent, ambdós ben entusiastes de la cultura del poble.

La unanimitat més absoluta regnà en l'apreciació del problema. Tots convingueren en que era imprescindible la compra dels terrenys on deuen aixecar-se les futures escoles graduades, sigui quina sigui la fòrmula econòmica que s'adopti després per a les despeses de llur construcció. En demanar subvenció a l'Estat, apoi a la Mancomunitat o cooperació a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de Barcelona, el primer que s'exigeix és el plànol dels terrenys propietat de l'Ajuntament. Sens aquesta possessió és impossible iniciar cap gestió aventatjosa.

El senyor Marquès quedà encarregat de cridar els terratinents, fixar un preu raonable als solars, a fi de procurar immediatament la seva adquisició. Un cop aconseguit això, el demés ja està previst i serà cosa senzillíssima de resoldre, puix, en últim cas, contractant un préstec a llarg plaç a la Caixa Comunal de Crèdit de la Mancomunitat de Catalunya o al Banc Hipotecari, amb un tant per cent mòdic i una mica més per amortització, els edificis vindrien a ésser també propietat del municipi.

Però, qui ha de pagar aquests terrenys? Al nostre entendre, tots els qui estimem Palamós, majorment els qui n'estem allunyats, els que en sentim una mena d'orgull d'haver passat els nostres anys d'infantesa en aquest bell recó de l'Empordà. Malauradament, la vila dels nostres amors atravessa la crisi més aguda de quantes a la indústria suro-tapera li han sobrevingut, i l'erari municipal no pot fer un gros esforç de moment ni quasi té crèdit per a recollir els cinc mil duros, poc més o menys, que es necessiten. Prou feina tindrà en anar cobrint el dèficit, mentre espera el retorn de la seva plenitud.

Nosaltres, des d'aquí, volem fer una crida amorosa al cor dels palamosins absents. Tots hem de contribuir-hi. Si fóssim pocs, dubtariem del resultat, però són molts els amics volgudíssims que es guanyen bé la vida arreu del món i poden ajudar eficaçment en l'obra hermosa dels edificis escolars.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Sabem l'adreça dels qui viuen a Girona, a Barcelona, a Madrid, a Sevilla, a Lisboa, a Londres, a Bougie, Nova Yorc, a Mèxic, a la Illa de Cuba... i esperem, perquè sabem com se l'estimen la vila de Palamós, que cap d'ells deixarà d'ofrenar-li una quantitat amb què donar començ al projecte que ha de marcar la fita del seu renaixement cultural.

D'on vindrà la primera oferta? Podrem anunciar-la en el nombre vinent? Serà dels fills benemèrits que tenen llur residència en terres catalanes? Serà dels qui moren en altres regions d'Espanya? Serà dels qui potser somnien en una Federació Ibèrica, per tal de no estar tan separats de sa pàtria natural? Serà dels qui viuen a l'altra banda del Mediterrani, de l'Atlàntic o del canal de la Manxa?

Vingui d'allà on vinguí, benvinguda sigui. Mentrestant, tinguem paciència i esperem.

T.

Pas matern

A la meva cosina Carme Matas

La mare va gronxant
son aimat infantó
dolça veu va cantant
boniqueta cançó.
El breçol fa barqueta
com en quieta mar
i la bona mareta
fa un suau gronxolar.
Ella n'està gelosa
del tendre infantó
i a sa cara flonjosa
li fa un llarg petó.
I com un ocellet
que ja surt de son niu
aquell nin petitet
la mira i somriu.

LLUÍS PALLÍ

Calonge.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Aquell dia...

Era el despuntar d'un bell matí de juliol.

L'aigua del mar. calmosa, suaument se gronxava fent morir a mos peus l'etern va-i-ve de sa immensitat.

L'astre rei, se deixondia d'entre les blavoses aigues llunyanes, daurant lentament les verdes muntanyes i enrogint l'horitzó, que a sa claror de foc es feia imponent, reflectant al mar indecisos colors de porpre i plom...

Tot semblava encar dormir!

Les aures, sempre enjogassades, restaven quietes entre els celatges, sens esma per a besar els lliris, que brodats de fines perles de la rosada, obrien sos calzes, allà en aquella xamosa platja; lluny, mar endins, amarats de llum, restaven immòbils, blancs llaguts, semblants a gavines, confiadament reposant de la fadiga que els apropia un llarg vol... De la propera pineda tan verda com fresca i olorosa, no n'eixia cap remor...

El sol, ja eixit del tot, emperò amagat darrera el formós turó de Sant Esteve, no podia desfer la penombra que el molsut dosser de ses fines i bellugadisses fulles produïa.

El silenci, que en aquella espaiosa platja, oberta a tots vents, regnava, era gran, august, encisador... Com se remuntava en aquell lloc l'esperit, deixant voleiar la fantasia!

Poc a poc anà desplegant-se la religiosa quietud que embolcallava aquell paratge. Un que altre xisclet d'una ocella anunciant a ses companyes l'entrada del nou dia, estripava l'espai tan pur de remors fins llavors...

No trigà en multiplicar-se la cridòria.

Le finíssima sorra, semblava un sedós mantell, rublert de pedreria. El sol radiant, ple de força, una a una anà desfent les llàgrimes que la boira plora sobre d'ella al marxar-ne, i un a un anà daurant els fins granets d'aquella gaia catifa, convertint en brillosos diamants, el que havien sigut fins ara blanques i tremoloses perles.

Sols un petit núvol tacava la blavor del firmament i encara aquest, veient sa impotència per conquerir el reialme del sol, amb recança i vermellós de vergonya es deixava engolir pel mar.

Amb les minves del matí les aigues eren molt baixes, deixant veure les roques orlades d'una verda faixa de molsa. El fort olor de marisc em delectava, despertant en mi el desig d'olorar més fort i d'impregnar-me'n, mossegant la flonja i humitejant alga.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Per contemplar-ho tot a mon plaer, m'asseguí sobre una roca. Mil herbetes desconegudes per mi, posades amb gran simetria l'ornaven. Confiat i a poca distància de mos ulls, amb peresosa laxitud un cabrot entre l'humida raïma prenia el sol. Un caragolet de vermelloses potes, poc a poc traginava la seva pròpia estança; altres innumerables bestioles feien via amb gran delit...

Entre mig d'aquelles herbes, jo hi creia veure muntanyes i carrers amb cents diferents estatges per fer arredossar aquells animalets en crudels dies de tempesta... Formarien tots junts, en aquell tros de roca un món? Un món? Amb envejes, amor i llàgrimes, com el nostre! Qui sap!

* * *

Una blanca i lleugera barqueta, amb melangia es gronxava a trenc d'aigua, semblant que la besés amorosida.

Per fi el rellotge marcà l'hora de la nostra pesquera... Amb l'afany de veure't, havia arribat molt abans de l'hora senyalada, i per calmar mon anhel, vaig preparar tots els instruments necessaris per fer la guerra amb tota regla als «serrans» i «jolivies».

Estava girat d'esquena del lloc d'on tenies d'arribar; volia que t'acostessis sens veure que t'esperava amb tant d'afany; volia sentir, com altres tantes voltes, les teves fines mans al damunt de mes parpelles, mentres amb ignocenta alegria, riallera, preguntaves: qui soc?

Mes, no podia enllestir la tasca girant-me a cada segon; tenint a la fí, que posar-mi de cara i mirar fixament a la fí del camí, creient aixís que t'atraurien mos ulls.

Poc a poc anaven acostant-se els llaguts dels pescadors, enlluernant-me amb raigs d'or, cada volta que el rem, amb son rítmic moviment sortia de l'aigua.

Venien formant una llarga filera, com peregrinació de santa creuada; tots eren esvelts i lleugers; venien joiosos de portar el fruit del treball; tots eren moguts per homes de força i respir gegantí i somriure i cor d'infant; llurs mans fortes, colrades i molsudes empenyien amb delit, baix l'influx d'una il·lusió, de veure muller i fills ..

Algins portaven als llavis una cançó, tan senzilla i dolça, tan suau, que repercutia al fons de la meva ànima, tristament fent despertar les gestes ja llunyanes de ma infantesa...

O fills del mar, que melangioses són vostres estrofes!

M'apar que són recollides dels mateixos llavis de les sirenes, quan en les nits calmoses d'istiu, enamorades, teixeixen idil·lis al misteriós influx de la blanca lluna .

Sí, canteu, canteu fills del mar, que vostres cants, tenen per mi el ca-

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

denciós murmolar de les onades, l'encís d'un sospirat deliqui d'amor, el misteriós ritme dels rems, quan torben el silenci d'aigues quietes i profundes, inviolable tomba de mil i mil sers!

Canteu, canteu fills del mar, que amb vostres tonades sento tornar en mi, l'essència de gaies il·lusions temps ha, marcides..., la dolçor dels besos de la mare estimada...

. . . . . .

Bells matins de juliol per què no sóu eterns?

I vosaltres: cales quietes, d'aigues verdoses; esculls rodejats de blavor; puntes que s'endinsen triomfantes entre escuma; coves d'aigues fosques i que no espanten; platges plenes de llum; onades amb garlandes de blondes... què tindreu? que no vos oblido entre mig del tragí del món, què tindreu, que quan vos reveig ardentes llàgrimes llisquen per mon rostre esgrogueït?

* * *

A la fí quedà tot arreglat; els volantins amb els hams escats i els ploms ben segurs, els escàlems clavats ben forts i el fondal llest per fer-ne d'àncora.

Amb la barca sens amarrar assegut a la proa, vaig delirar una volta més la teva arribada.

Tenia les cames penjant fora la barca amb els peus dins la fresca aigua; n'era massa clara i cristallina per a no tenir temptacions de ficar-hi tot el cos.

Perfectament es distingia fins la més petita pedreta, una miqueta d'alga, un mabre que confiat i joganer feia pausa damunt brandant la seva queta...

O quin jorn tan bell teniem per a la nostra pesquera!

Tot amorosit, tot il·luminat amb sol de festa, t'esperava.. i tu, indiferent a tot, no arribaves...

No arribaves, i amb l'enuig que feia presa en mon pit, ja no trobava tan transparent l'aigua, no sentia el bes del sol, ni el cant dels aucells m'era agradós!..

Mes a la fi, al fons de la pineda, vaig endevinar més que veure, la teva gentil silueta.

Venies corre ıts, vestida de blanc i amb els braços a l'aire; mostrant alegria, em vares saludar...

En els pronunciats giravols d'aquell corriol, amb tes faldilles de suau vol a l'aire, em semblaves grossa i xamosa papellona, que en lleugeres ondes, volés de flor en flor.

Que cansada arribares! Tenies l'ample barret caigut a l'espatlla, subjecte al coll per una cinta; el teu fort respir feia volar algun riç de tos daurats cabells que, atrevit, baixava a besar tots ulls.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Me vares mirar afalagadament, volent disculpar-te d'haver arribat tard... Volies disculpar-te a mi, si interiorment et beneïa?

Estava tan agraït amb ta presència, per la franca confiança que em demostrares, que temptat estava de caure a tos peus i fer-te ofrena de la meva pura amor...

Quant temps hauria bogat aquell dia sens sentir el més petit cansanci, sols per poder contemplar-te a mon plaer i admirar tos cabells que orlava el sol d'un ninbe d'or.

Vares tenir por d'anar lluny, i arran de muntanya, quasi dins una cala de roques, vermelloses i festonejades de pins, ens quedàrem.

Aquell bell lloc tenia de ser nostre estatge, en moments de glatir de cors; instants aquells, ma aimia, que han de perdurar en mi...

Quins crits de joia feies cada volta que jo pujava al bot un d'aquells pintats peixets!

A la fí, tu n'agafares un! Com bategà el teu cor, en sentir les fortes estirades del que empresonares!

Sens mesura, estiraves molt depressa la breçolada i un crit, quasi de por, feres en veure tan aprop teu un hermós serrà que amb fortes convulsions volia deslliurar-se de la mort.

Me cridares perquè el tregués de l'ham; la teva mà esporuguida, no gosava ni tan sols tocar-lo.

Volgueres novament provar fortuna i pretengueres llençar al fons els hams; mes inútil, tot estava enredat!

Altre volta em cridares quan vegeres tos esforços impotents i confosa de la teva poca habilitat en aqueixa tasca, vares mostrar-me rient l'embolic, que jo vaig procurar desfer.

—Veritat que t'enfada, que jo hagi vingut amb tu, perquè et destorbo?— em digueres — Què et deguí contestar! Què et degueren dir mos ulls, que restares satisfeta? No ho sé..! Sens dubte devien haver copiat amb bastant acert el que interiorment sentia.

Estaves sofocada de tan sol. El fresc gregal, tot just despertant-se, amb ses dèbils ratxes, no podia atenuar les xardoroses carícies del sol, i per lliurar-nos de la calor entràrem a la cala.

Una ombra agradíssima ens ubriagava, mentres a dalt de la muntanya hi batia el sol fortament sos raigs.

Quedares admirada en veure el fons d'aquella aigua tan quieta i transparent.

En realitat la poca fondària i la calma, permetien veure clarament tota la gamma de colors que posseïen aquelles ignorades roques.

—Que hermoses són! —deies — que boniques! O! mira, mira quin blau més puríssim aquella d'allà!

Vaig mirar on senyalava ton ditet rosat i el que vegí fou ton bell rostre clarament imprès al damunt de l'aigua.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

—Creus tu, que és la roca que és blava... — vaig respondre 't— doncs no ho creguis .. Aquest color tan pur, tan encisador, no és res més que el reflexe de tos ulls; i mira aqueeta d'aquí que ens sembla rublerta de coral no són res més que tos llavis i aquella altra tan rosada, les teves galtes; sí, sí, i ara querius, veus aqueixa tan blanca com el marbre? són les teves dents...

—Calla! que no és veritat,— sospiraves cofoia i avergonyida a l'ensems —no és veritat...

—Que no és veritat? Sí amor meva, sí, tot això que veus és part de tu mateixa, dèbilment reflexat en l'espill de l'aigua

I per donar més força a mes paraules, afegí molt seriós:— Si vols fer la prova, veuràs: Arrecona una miqueta el cap a dins del bot i digues, què veus ara?

—O aixís, aixís, res!—I atrevida clavares tos ulls en mi, com cercant la confirmació de mes paraules...

Tenies allavors ton rostre estintolat en mon braç i sonrient esperaves una resposta...

Una resposta ¡Déu meu! quan tenia mon pit ardent per ton mirar, i desitjava que fos etern aquell èxtasi amorós... Tenia de fer finir aquell goig, amb un mot incoherent?

No responguí. Llarga estona emmudiren nostres llavis per deixar parlar a llur pler, les ànimes enamorades..

L'emoció que em dominava en aquells moments, sols em va permetre sospirar aqueixes dugues paraules, mil voltes després repetides: ¡t'estimo!; i, inconscient, deixí baixar ma testa fins a tocar suaument mos llavis ton front puríssim, aspirant amb aquell bes tot el nèctar que oferia un amor sant...

Ruborosa em mirares curta estona, i baixares ton cap sens protestar, com baixa sos pètals la rosa en sentir-se abrusada pels besos del sol ardent... Te'n recordes..?

NORBERT ESPINET

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Crònica local

Amb veritable expectació, va constituir-se l'Ajuntament. El partit republicà federal i el nacionalista han firmat un pacte d'actuació municipal baix unes bases de catalanització que són: ensenyament de català i d'Història de Catalunya en les escoles, i adopció del nostre llenguatge en totes les manifestacions del Consistori i acord d'adherir-se a tota demanda d'Autonomia per la Mancomunitat Catalana. Així els dos partits juntats assoliren majoria de vots constituint-se l'Ajuntament com segueix: Alcalde, D. Enric Marquès i Ponjuan; Primer Tinent, D. Josep Fàbrega; Segon Tinent, D. Francesc Torrent; Tercer Tinent D. Pere Lloberas; Síndic, D. Miquel Bardera; Suplent de Síndic, D. Pere Jordà; Regidors: D. Fermí Oliver; D. Conrad Barnés; D. Ramir Pagès; D. Josep Juera; D. Josep Gafas; D. Manuel Albalat; D. Baldomer Darder; D. Lluís Sais.

Com que radicals i federals viuen contraposats, renyits, les sessions han començat essent plenes d'agres discussions, i amb tal motiu, la sala s'atapaeix d'oients. L'anunci de la constitució del Consistori fou ja fet en català, recollint arreu favorables comentaris.

A fi de Quaresma la vida religiosa s'intensifica. La Junta de Dames i Damisel·les de la Congregació de la Verge dels Dolors postul·la per tota la vila, inseguint la costum tradicional. Set sermons han estat confiats al Dr. Ramon Doy, i la part musical ha anat a càrrec de l'«Orfeó Ocellada». Els sermons eren d'un bell catalanesc. L'Orfeó cantà la missa de Tassi i el Tantum Ergo tradicional en tal festa. La senyoreta Josepa Mató i el senyor Josep Pérez cantaren motets de Bach. Durant el septenari se congregà a l'església una gentada com mai s'era vist. El mateix predicador fervoritzà innúmeres fedels en els dies sants i l'Orfeó cantà l' Ave Verum de Morzart i O vos omnes de Victoria; demés, els solistes Conchs i Pèrez cantaren motets d'En Candi i d'En Calegari. Continua el costum de visitar el monument de l'Església de St. Joan de Palamós on hi formigueja la rienta joventut. En l'església de l'Hospital innovaren els Directors la presentació de la Verge dels Dolors en la planta del temple, vora la porta.

La desgràcia en la indústria augmenta encara. No hi ha diner. Tot és esperar el canvi sospitat; tot és esperar demandes, i la producció ja immensa es restringeix perquè gairebé tota ella és forçada. Estem pendents del trac-

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

tat amb França que segurament crearà grans dificultats a l'exportació del tap petit.

Ha visitat el nostre port per carregar rajola un formós bergantí goleta anomenat *Sant Mus*. Es una de les embarcacións construïdes en temps de guerra que ha costat llargs diners i que en alienar-se n'ha valgut pocs.

Bonic espectacle el descendiment en nostra badia de l'hidroavió Savoia 16, dirigit pel Sr. Garnieri! Es destinat a la Societat Aèreo Mallorquina. Un formiguer de gent va contemplar el vol del nou aparell.

L'Ajuntament ha reobert el carrer de la Platja que deixà tancar a la Corchera Internacional quan aquesta entitat prosseguí la vida industrial interrompuda. De la immensa fàbrica que havia arribat a tenir 4000 obrers, no en quedarà senyal.

En els funerals per l'ànima de Donya Mercè Casamada de Ribera se renovà la manifestació de condol. El temple vessava de gent. La secció d'homs de l'Orfeó «Ocellada» cantà el Requiem de Perosi, cooperant-hi Mossèn Sala, Tenor de la Seu de Girona.

Ha estat interessant la presentació de l'*Invulner*, líquid conservador dels neumàtics que representen els senyors Camós Vahle i C.ia.

La festa de Pasqua ha estat celebrada al Casino «El Port amb concerts i balls a càrrec dels populars Tzigans Planas. En els concerts donaren alguna obra superior com Moment de Schubert i la Tosca. Els balls ofereixen l'encís d'una música ben executada.

Ha començat el novenari al Sant Crist de la Capella Fonda, amb una immensa gentada, atreta per l'oratòria del notable predicador castellà, P. Rincón.

En un follet, que ha estat profusament repartit, En Josep Tauler hi esplica la formació de la Casa d'Espanya a Londres i el banquet que a sa honor, li ha estat ofert.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

Moviment del port

Vaixells entrats durant el mes de Març de 1922.

1, Vap., Citto de Soissons, (italià); 2, vap., Mont Cenis; (francés); 3, vap., La Sabinosa; 4, veler, Joven Paquito; 5, veler, Fèlix Marti; 6, veler, Arnó, (italià); 7, vap., Cortes (inglés); 8, vap., Phoevus (francés); 9, vap., Caterine Schiaffino, (francés); 10, vap., Carpio, (inglés); 11, vap., La Sabinosa; 12, Citto de Saberno, (italià); 13, vap., Hochland, (alemany); 14, vap., Ampurdanés; 15, veler, Joven Paquito; 16, vap., Ampurdanés, 17, vap., Mont Sant; 18, veler, Joven Paquito; 19. veler, Rosa; 20, vap., Catherine Schiafino (francés); 21, vap., Ampurdanés; 22, veler, Maria Rosa; 23 veler, Joven Paquito; 24, veler, Manolo; 25, veler, San José; 26, vap,, Ampurdanés; 27, vap., Ampurdanés; 28, 2.ª Carmencita.—Total 28.

Registre civil

Mes de Març

Defuncions.—1, Josep Maspera i Collo, 16 anys.—2, Agustina Farrons i Boys, 88 anys. —3, Maria Calva i Miró, 71 anys.—4, Anton Fletes i Albeans, 60 anys.—5, Antonia Pareras i Gafarot, 73 anys.—6, Emília Reinés Bassot.—Total, 6.

Matrimonis.—0.

Naixements.—1, Marín Cruañas.—2, Maria Cama i Albert.—3, Sautiago Gou i Jou.—4, Xicoira i Jamsó.—5, Forasté i Parés.—6, Artur Rocas i Reverter.—7, Angel Moliner i Parto.—Total, 7.

Tallers Tipogràfics LLORÉNS CASTELLÓ—Palamós.

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós